הזורק פרק שמיני גיטין

פא.

זכות הראויה לשני: מתני' כתב לגרש את אשתו ונמלך ב"ש אומרים פסלה מן הכהונה וב"ה אומרים [א]אע"פ שנתנו לה על תנאי ולא נעשה התנאי לא פסלה מן הכהונה: **גמ'** שלח ליה רב יוסף בריה דרב מנשה מדויל לשמואל ילמדנו רבינו יצא עליו קול איש פלוני כהן כתב גט לאשתו ויושבת תחתיו ומשמשתו מהו שלח ליה תצא והדבר צריך בדיקה מאי אילימא דאי מבטלינן קלא או לא מבטלינן [ב]והא נהרדעא אתריה דשמואל היא [ג]ובנהרדעא לא מבטלי קלא אלא דאי קרו לנתינה כתיבה וכי קרו לנתינה כתיבה לכתיבה גופה מי לא קרו לה כתיבה [ד]אין דאי מיגליא מילתא דקרו לנתינה כתיבה דלמא נתן קאמרי תצא [ה]והא"ר אשי [ו]כל קלא דבתר נישואין לא חיישינן ליה מאי תצא נמי תצא [ז]משני א"כ אתה מוציא לעז על בניו של ראשון כיון דמשני הוא דמפקינן לה ומראשון לא מפקינן לה אתי למימר סמוך למיתה גרשה אמר רבב"ח א"ר יוחנן משום רבי יהודה בר אילעי בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים דורות הראשוני' ב"ש דורות האחרונים רבי דוסא [ח]דתניא [ט]שבוייה אוכלת בתרומה דברי ר' דוסא א"ר דוסא וכי מה עשה לה ערבי זה מפני שמיעך לה בין דדיה פסלה מן הכהונה [י]ואמר רבב"ח א"ר יוחנן משום ר' יהודה בר אילעי בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים דורות הראשונים מכניסין פירותיהן דרך טרקסמון כדי לחייבן במעשר דורות האחרונים מכניסין פירותיהן דרך גגות ודרך קרפיפות [יא]כדי לפוטרן מן המעשר [יב]דאמר רבי ינאי אין הטבל מתחייב במעשר עד שיראה פני הבית שנאמר [יג]בערתי הקדש מן הבית ורבי יוחנן אמר [יד]אפילו חצר קובעת שנאמר [טו]ואכלו בשעריך ושבעו: **מתני'** [טז]המגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי ב"ש אומרים אינה צריכה הימנו גט שני ובה"א [יז]צריכה הימנו גט שני אימתי בזמן שנתגרשה מן הנשואין ומודים בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גט שני מפני שאין לבו גם בה: **גמ'** [יח]אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מחלוקת בשראוה שנבעלה דב"ש

[יט]**לא** כל הימנו לאבד זכותו של שני. ואם תאמר לרב אחא בר אהבה דמזקק מגורשת זכתה לשני: **מיש פלוני כהן.** מעשה בא לפניו שכתב כהן לגרש את אשתו ויצא קול בעיר על כך שכתב לה גט: **מהו.** מי מפקינן לה מיניה משום קלא שלא יאמרו גירשה והחזירה ונמצא כהן ממזיר גרושתו: **פלא.** מפני הקול אבל הדבר צריך בדיקה קודם שנוליאנה ממנו: **דאי מבטלינן קלא.** אם טוכל לשתק בני העיר ולהוליאה מן הקול הזה לא תצא מבעלה: **ובנהרדעא לא מבטלי קלא.** לא היו נוהגין בייני העיר לשתקה מפני החשד שלא יוציאו קול שמחזיקים ידי עוברי עבירה דהכי אמרינן בהמגרש [כ]כמובא מבטלי קלא בנהרדעא לא מבטלי קלא: **דאי קרו לנתינה כתיבה.** אם רגילין בעיר לקרות לנתינה כתיבה הוי קול שהרי אומרי' שכתב לה והאי כתב נתן הוא דהא קרו לנתינה כתיבה. ואי לא קרו לנתינה כתיבה אין זה קול ולא יחשדוהו במחזיר גרושתו שהרי לא יצא קול שנתן אלא שכתב ומבטלי מפקינן לה בהכי וכי קרו לנתינה כתיבה אמאי מפקינן לה בהכי וכי לכתיבה גופה מי לא קרו לה כתיבה ומאן לימא לן דהאי כתב דקא אמרי נתן הוא דלמא כתיבה בעלמא הוא: **ומשני אי מיגליא מילתא.** שרגילין בני העיר לקרות לנתינה כתיבה אע"ג דלכתיבה לחודא נמי קרו כתיבה מחמרינן למיחש לקלא ואמרינן כתב ונתן קאמרי ותצא מפני חשד הקול: **כל קלא דבתר נשואין כו'.** אע"פ ששניו בהמגרש [כא] דחיישינן לקלא דתנן יצא בעיר מקודשת ואסורה ליגשת לאחר עד שיתן לה אותו פלוני גט ה"מ כשיצא הקול קודם שתנשא לאחר אבל יצא לאחר נשואין לא חיישינן לא מיחש' ליה חו נשואה ועומדת בכהונה מן השני ומפני שיצא עליה קול גירושין נוליאנה מתחתיו הא קלא דבתר נשואין הוא: **מאי תצא נמי תצא משני.** אם מת כהן זה ונשאה כהן אחר תצא שהרי יצא עליה קול גרושה זה כמה שנים. ופרכינן והכי אתה מוציא לעז על בניו של ראשון לומר חללים הם שהרי שהרי הוציאוה מן השני ומפני שיצא עליה קול גרושין לא חיישינן ליה ונשאה כהן אחר תצא שהרי יצא עליה קול גרושה זה כמה שנים. ופרכינן והכי אתה מוציא לעז על בניו של ראשון לומר חללים הם שהרי שהרי הוציאוה מן השני ומפני שיצא עליה קול גרושין לא חיישינן ליה. כגון אם נשאתה לכהן ויצא עליה קול שהיתה זונה לו גרושה לא מפקינן לה מיניה אלא בעבות כרוכה חו נשואה ועומדת בכהונה חו נשואה ועומדת היא (לקמן פז: וכש"י יבמות צב.) לו: נשא הימה ואח"כ יצא קול שהיום היא מקודשת לאחר קודם שיגרשנה, לא חיישינן ליה לומר שבעה לו בעלה ולא להלריכה גט מבעל הקול, אלא אחר מלריכה גט נתנאת לקלא אוסרה על זה דמחזקת לקלא ומנאת זה בועל אחת אים וקיימת לן כשם שאסורה לבעל כך אסורה לבועל (לקמן פז:). שבויה. בת כהן, אוכלת בתרומה. ולא מחזקינן לה בחזקת בעולה לפסול לה המאכלה בבעלתו (כתובות לו:). **מפני שמיעך לה.** כלומר אין בוהגין בהן הפקר לאומכן בבעילה אלא לשמק עמהן. רבנן פליגי אדרבי דוסא ואמרו יש שבויה אוכלת ויש שאינה אוכלת. כיצד האשה שאמרה נשביתי וטהורה אני אוכלת ואם יש עדים שנשבית ויצאה אומרת טהורה אוכלת, המ"ל עדיות (שם). דרך טרקסמון. דרך שערי הכלר מדרבנן (ברכות לה:). אין הטבל. אפילו מילתו בכרי בשדה (ב"מ פז:) מתחייב במעשר. מן הסתיר, אבל אחילת קבע אסור לאכול מדרבנן (ברכות לה:). עד שיראה פני הבית. פתח כיסה וילילה (שם) שיכנס דרך הפתח שהוא פני הבית ולא דרך גגות וקרפיפות (ב"מ פז.). שנאמר ואכלו בשעריך. ונתת לנו ובו משמה שנכנס לשעריך (שם). ולנה עמו בפונדקי. אפילו לאחר זמן (קידושין סה.). מחלוקת. ב"ש וב"ה בתנגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי, דמנכרי לה כ"ה בנו שני, בשראוה שנבעלה. אבל לא לאוה לא חיישינן (לעיל עג.).

מסורת הש"ם

א) [לקמן פט:], ב) סם. ג) [ומות נב. לקמן פח: [פט:], ד) [ריטב"ם למלכות איסור ממנה עדיות פ"ג מ"ו אבל הך דאמר ר' יוסף שם ולכך שפיר גרסי' דתניא], ה) [מנוחות ע: [בכורות פ"ג מ"ו], ו) גר"ו שם וכ"מ פז:, ז) קידושין סה. עדיות פ"ד מ"ו [תוספתא דעדיות פ"ב ע"ס ותמלמלין פ"ו ע"ס], ח) [לעיל עג.], ט) [לקמן פט:], י) [לקמן פח:], יא) [בכורים טו], יב) שיך לעיל פ:, יג) [ער' טרקסמון].

לעזי רש"י

פרוזי"ן [פרוזי"ן]. מגיר, מרגל.

תוספות רי"ד

לאלתר ואם נשאת זהו לאחר זמן תגן לא כל הימנו מן הראשון לאבד זכותו של שני בשלמא לרב אחא בר אהבה היינו דקתני שני אלא לשמואל מאי שני זכות הראויה לשני שמשיצאת מלפני העדים בחזקת מגורשת זכתה להנשא לשני ומדקמפרשי אמוראי למילתא דרבי אלעזר ש"מ דהלכתא כותיה ומסתמא (הלכתא) כותיה דרב אדא בר אהבה דדיקא מהניתן כותיה ופירוקא דשמואל שינויא היא ואשינויא לא סמכינן: **מתני'** כתב לגרש את אשתו ונמלך בש"א פסלה מן הכהונה ובה"א אע"פ שנתנו לה על תנאי ולא נעשה התנאי לא פסלה מן הכהונה: שלח ליה רב יוסף בריה דרב מנשיא לשמואל ילמדנו רבינו יצא עליו קול איש פלוני כהן כתב גט לאשתו והרי היא יושבת תחתיו ומשמשתו מהו שלח ליה תצא והדבר צריך בדיקה מאי צריך בדיקה אילימא דאי מיגליא מילתא דקרי אינשי מתא לנתינה כתיבה דלמא כתב ונתן קאמרי והאמר רב (שמואל) [אשי] כל קלא דבתר נישואין לא חיישינן ליה. פי' ראע"ג דאמרינן בפירקין דלקמן דחיישי' לקלא ה"מ קלא דקמי נישואין כדתנן יצא שמה בעיר מקודשת הרי זו מקודשת ואסורה ליגשא עד שיתן לה אותו פלוני גט אבל לאחר נשואין לא חיישינן חו נשואה ועומדת היא והיכי אמר תצא ומהדר מאי תצא דאמר שמואל משני שאם מת כהן זה ונשואה כהן אחר תצא שהרי יצא עליה קול גרושה זה כמה שנים ופרכינן והרי אתה מוציא לעז על בניו של ראשון שיאמרו חללים הם שהרי הוציאוה מן השני מפני שבדקו אחר הדברים ונמצאו אמת ומהדר כיון דמפקת לה משני ולא מפקת לה מראשון אתו למימר סמוך למיתה גרשה הראשון ולפיכך הוציאוה מן השני ולא אתי לאחזוקי קלא קמא הואיל ולא אפיקנה מראשון: **מתני'** המגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי בש"א אינה צריכה ממנו גט שני ובה"א צריכה ממנו גט שני מאימתי בזמן שנתגרשה מן האירוסין ומודים בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה ממנו גט שני מפני שאין לבו גם בה: כנסה בנוס קרת תצא מזה ומזה וכל הדרכים האלו בה: גט קרח הכל משלימים עליו דברי בן נגס ר' עקיבא אומר אין משלימים עליו אלא קרובי' הראויין להעיד במקום אחר: איזהו גט קרח

עין משפט נר מצוה

מח א מיי' פ"ח מהל' גירושין הלכה ה סמג עשין נ טור ש"ע אה"ע סימן קמג סעיף ה וסימן ו סעיף ה:

מט ב טוש"ע אה"ע סי' ו סעיף ד:

נ ג מיי' פ"ג שם הלכה כ [וסי"ז מהל' איסורי ביאה הי"ט] סמג שם טוש"ע אה"ע סימן מו סעיף ח וסימן ו סעיף ג:

נא ד מיי' פי"ז מהל' איסורי ביאה הלכה יט טוש"ע אה"ע סימן ו סעיף ג:

ה [מיי' פ"ג מהל' מעשר יו"ד ופ"ד שם ה"ח] טור יו"ד סי' שלח סעיף פג:

נב ו מיי' פ"ג מהל' מעשר הלכה ג ופ"ד הלכה ז סמג עשין קלה טוש"ע יו"ד סימן שלח סעיף פג:

נג ז מיי' פ"י מהלכות גירושין הלכה יח סמג עשין נ טור ש"ע אה"ע סימן קמו סע"ח:

תורה אור השלם

1. וְאָמַרְתָּ לְפָנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן הַבַּיִת וְגַם נְתַתִּיו לַלֵּוִי וְלַגֵּר לְיָתוֹם וְלָאַלְמָנָה כְּכָל מִצְוָתְךָ אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לֹא עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכָחְתִּי:

דברים כו יג

2. כִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר אֶת כָּל מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת שְׁנַת הַמַּעֲשֵׂר וְנָתַתָּה לַלֵּוִי לַגֵּר לְיָתוֹם וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ בִשְׁעָרֶיךָ וְשָׂבָעוּ:

דברים כו יב

מוסף רש"י

כל קלא דבתר נישואין. כל קול שיצא על האשה משנשאת ולא יצא עליה קול קודם נשואין, לא חיישינן ליה. כגון אם נישאת לכהן ויצא עליה קול שהיתה זונה לו גרושה לא מפקינן לה מיניה אלא בעבות כרוכה חו נשואה ועומדת היא (לקמן פז: וכש"י יבמות צב.) לו: נשא הימה ואח"כ יצא קול שהיום היא מקודשת לאחר קודם שיגרשנה, לא חיישינן ליה לומר שבעה לו בעלה ולא להלריכה גט מבעל הקול, אלא אחר מלריכה גט נתנאת לקלא אוסרה על זה דמחזקת לקלא ומנאת זה בועל אחת אים וקיימת לן כשם שאסורה לבעל כך אסורה לבועל (לקמן פז:). שבויה. בת כהן, אוכלת בתרומה. ולא מחזקינן לה בחזקת בעולה לפסול לה המאכלה בבעלתו (כתובות לו:). **מפני שמיעך לה.** כלומר אין בוהגין בהן הפקר לאומכן בבעילה אלא לשמק עמהן. רבנן פליגי אדרבי דוסא ואמרו יש שבויה אוכלת ויש שאינה אוכלת. כיצד האשה שאמרה נשביתי וטהורה אני אוכלת ואם יש עדים שנשבית ויצאה אומרת טהורה אוכלת, המ"ל עדיות (שם). דרך טרקסמון. דרך שערי הכלר מדרבנן (ברכות לה:). אין הטבל. אפילו מילתו בכרי בשדה (ב"מ פז:) מתחייב במעשר. מן הסתיר, אבל אחילת קבע אסור לאכול מדרבנן (ברכות לה:). עד שיראה פני הבית. פתח כיסה וילילה (שם) שיכנס דרך הפתח שהוא פני הבית ולא דרך גגות וקרפיפות (ב"מ פז:). שנאמר ואכלו בשעריך. ונתת לנו ובו משמה שנכנס לשעריך (שם). ולנה עמו בפונדקי. אפילו לאחר זמן (קידושין סה.). מחלוקת. ב"ש וב"ה בתנגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי, דמנכרי לה כ"ה בנו שני, בשראוה שנבעלה. אבל לא לאוה לא חיישינן (לעיל עג.).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com